

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

program i plan pracy doradcy zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 2 w Oleśnicy

rok szkolny 2022/2023

Opracowały

mgr Magdalena Adamaszek
mgr Małgorzata Izydorczyk
mgr Agnieszka Orzechowska
mgr Elżbieta Ługowska

Oleśnica, 2 września 2022

Spis treści

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego w SP2 Oleśnica	3
WSDZ aspekty prawne	3
Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ	3
Główne założenia WSDZ	3
Główne obszary działań w ramach WSDZ	4
Moduły doradcze w poszczególnych klasach - założenia programowe	4
Współpraca z podmiotami w WSDZ	6
Działalność szkolnego doradcy zawodowego	7
Zadania doradcy zawodowego	7
Realizacja zadań szkolnego doradcy zawodowego	9
Ewaluacja	10
Tematyka godzin doradztwa zawodowego	11
Plan pracy doradcy zawodowego na rok szkolny 2022/2023	12
Załącznik nr 1	
Treści programowe zgodne z MENiN	13

Doradztwo zawodowe to „proces pomagania jednostce w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego, zawodowego i psychologicznego, tak by osiągnęła ona optymalny poziom zadowolenia z siebie i była jednocześnie społecznie użyteczna”

Glenys Watt – Przewodnicząca Zespołu Komisji Europejskiej

WSDZ aspekty prawne

1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017 r.)

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

- dyrektor szkoły.
- doradca zawodowy
- psycholog, pedagog
- wszyscy nauczyciele

Główne założenia WSDZ

wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym, ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia, preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu, na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.

- obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- ma charakter planowych działań (działania w ramach WSDZ nie mogą mieć charakteru doraźnego, sporadycznego, niezaplanowanego). Wszystkie **klasy 7, 8 Szkoły Podstawowej** objęte zostaną warsztatami grupowymi z **doradztwa zawodowego**. Wszystkie **klasy 1,2,3,4,5,6 Szkoły Podstawowej** w ramach zajęć obowiązkowych będą realizowały tematykę z obszaru **orientacji zawodowej**, natomiast w **oddziałach przedszkolnych** obejmować będą **preorientację zawodową** realizowaną przez nauczycieli tych oddziałów.

WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Główne obszary działań w ramach WSDZ

A. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej.
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego.
- określenie zgodności predyspozycji uczniów.
- wskazywanie możliwości kształcenia w systemie pozaświatowym.
- poruszanie się na rynku pracy.
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.
- rozwijanie postawy i umiejętności przedsiębiorczych oraz spotkania z przedstawicielami instytucji zewnętrznych w tym wizyty studyjne w zakładach pracy.

Moduły doradcze w poszczególnych klasach - preorientacja i orientacja zawodowa:

w oddziałach przedszkolnych

- obejmują preorientację zawodową, „która ma na celu wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień”,
- zajęcia realizowane są przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na zajęciach edukacyjnych prowadzonych zgodnie z przyjętymi programami wychowania przedszkolnego, a także podczas wizyt zawodoznawczych.

w klasach 1,2,3,4,5,6 SP

- obejmują orientację zawodową, której celem jest „zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień”
- zajęcia w formie warsztatów, z wykorzystaniem aktywnych form pracy - gry i zabawy z obszaru

orientacji zawodowej zgodnie z programem WSDZ prowadzone przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i dodatkowo wspomagane przez doradcę zawodowego, a także podczas wizyt zawodoznawczych.

w klasach 7,8 SP

- obejmują doradztwo zawodowe, którego celem jest „wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy”
- zajęcia w formie grupowych warsztatów integracyjnych z elementami zawodoznawstwa,
- prowadzenie zajęć grupowych z uwzględnieniem wyjść do placówek edukacyjnych, uczestniczeniu w forach edukacyjnych-zawodowych, intensywny trening konstruowania i planowania własnej kariery edukacyjno-zawodowej, a także warsztaty multimedialne,
- obszar ten realizowany będzie na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego przez wszystkich nauczycieli, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego prowadzonych przez specjalistę w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej a także w ramach wizyt zawodoznawczych.

B. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- zajęcia służące wspomaganie rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci,
- włączanie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, prezentowanie doświadczenia zawodowego z poszczególnych obszarów zawodowych,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej, współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi,
- gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- konsultacje doradcze dla chętnych rodziców i uczniów w umówionych terminach.

C. W ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną):

utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,

określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej w ramach programu profilaktyki i wychowawczego,
współpraca z wychowawcami poszczególnych klas – prowadzenie warsztatów doradczych na godzinach wychowawczych, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji, pedagogizacja rodziców, głównymi działaniami będzie Ogólnopolski Tydzień Kariery **OTK**,
współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym –konsultacje poszczególnych uczniów u specjalistów,
organizowanie wewnątrzszkolnych szkoleń z zakresu doradztwa zawodowego dla nauczycieli i wychowawców – interdyscyplinarna współpraca,
określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole, udostępnianie zgromadzonych materiałów oraz narzędzi każdemu zainteresowanemu wychowawcy, nauczycielowi.

Współpraca z podmiotami w ramach WSDZ

1. Praca szkolnego doradcy zawodowego.
2. Praca nauczycieli, wychowawców, pracowników biblioteki, pedagoga i psychologa szkolnego, którzy w ramach współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym, realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery na lekcjach, np.: godziny z wychowawcą, WOS –u, współuczestniczą w realizacji formy doradczej zwanej „rynkem pracy” poprzez udział i współorganizowanie wycieczek do instytucji rynku pracy, na targi pracy, organizując spotkania z przedstawicielami zawodów, przedstawicielami uczelni.
3. Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi, uczelniami wyższymi oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Oleśnicy.
4. Intensywna współpraca w obszarze powołanej **Sieci Doradców Zawodowych** w Oleśnicy – wymiana dobrych praktyk, realizacja wspólnych przedsięwzięć – warsztatów dla uczniów, organizacja konferencji.

Działalność szkolnego doradcy zawodowego

Cele działania szkolnego doradcy zawodowego

- Przygotowanie młodzieży do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia (zawodu) oraz opracowania indywidualnego planu kariery edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie ucznia do radzenia sobie w sytuacjach trudnych, takich jak: bezrobocie, problemy zdrowotne, adaptacja do nowych warunków pracy i mobilności zawodowej.

- Przygotowanie ucznia do roli pracownika (wolontariusza).
- Wprowadzenie młodszych uczniów w tematykę doradztwa zawodowego i kształtowanie ich świadomości edukacyjnej i zawodowej.
- Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc wychowawcom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu w ramach godzin wychowawczych.
- Wspieranie działań szkoły mających na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia.
- Aktywizacja środowiska doradczego w ramach powołanej Sieci Doradców Zawodowych w Oleśnicy (warsztaty szkoleniowe dla doradców zawodowych, a także pedagogów i psychologów zainteresowanych obszarem doradztwa).

Zadania szkolnego doradcy zawodowego

- Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej.
- Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.
- Opracowywanie we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami, psychologami lub pedagogami, programu do realizacji w ramach WSDZ.
- Wspieranie nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ.
- Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej realizowanej przez szkołę, w tym gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Korzyści wynikające z działalności szkolnego doradcy zawodowego

Dla indywidualnych odbiorców:

- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców w szczególności aktualnej oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych.
- Poszerzanie edukacyjnych i zawodowych perspektyw uczniów.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Ułatwienie wejścia na rynek pracy dzięki poznaniu procedur pozyskiwania i utrzymania pracy.
- Świadomość możliwości zmian w zaplanowanej karierze zawodowej.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły a potem pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

Dla szkoły:

- Realizacja zobowiązań wynikających z ustawy i dotyczących "przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia".
- Utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji.
- Promocja szkoły poprzez działania zewnętrzne – prowadzenie strony doradczej na portalu FB, współpraca z uczelniami wyższymi oraz lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami w ramach Sieci Doradców.
- Integracja międzyszkolna - współpraca z różnymi szkołami i Urzędem Miasta.

Dla państwa i władz lokalnych:

- Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej konieczności racjonalnego planowania rozwoju zawodowego przez jednostki.
- Podejmowanie właściwych decyzji, efektywnie przeciwdziałających bezrobociu.
- Zapewnienie powszechności i dostępności usług doradczych zalecanych przez Komisję Unii Europejskiej.

Dla pracodawców:

- Zwiększenie szansy znalezienia odpowiednio przygotowanych kandydatów świadomych oczekiwań rynku pracy.

Realizacja zadań szkolnego doradcy zawodowego

Podstawa realizacji zadań doradcy

Szkolny doradca zawodowy realizuje zadania na podstawie, zatwierdzonego przez Dyrektora szkoły programu pracy realizacji WSDZ na dany rok szkolny. Wyznacznikiem opracowywania programu i planu pracy z uczniami, rodzicami i Radą Pedagogiczną są:

- Założenia programu i planu pracy doradcy zawodowego.
- Czas pracy szkolnego doradcy zawodowego.
- Aktywność i zaangażowanie uczniów.
- Możliwości organizacyjne.
- Dostępna baza i zaplecze merytoryczne.
- Liczebność beneficjentów działań doradczych.
- Możliwość współpracy i integracji działań doradczych z przedstawicielami Rady Pedagogicznej.
- Możliwość i skala współpracy z instytucjami rynku pracy, szkołami ponadpodstawowymi.

Formy działań realizowanych w ramach WSDZ, których adresatami mogą być uczniowie, rodzice, nauczyciele, środowisko lokalne (instytucje rynku pracy, zakłady pracy, i in.).

- Poradnictwo grupowe - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej i innych; warsztaty dla nauczycieli służące doskonaleniu umiejętności doradczych).
- Rynek edukacyjny i prac - wizyty studyjne w szkołach ponadpodstawowych, obserwacje, wizyty w zakładach pracy, uczniowski wolontariat (spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy /promowanie dobrych wzorców/, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów /zgodnie ze specyfiką kierunków kształcenia w szkole/, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, pracodawców i stowarzyszeń pracodawców /praktyki zawodowe, oczekiwania pracodawców, lokalny rynek zatrudnienia/, targi pracy, targi edukacyjne, zakłady pracy, instytucje rynku pracy, uczelnie wyższe, biura doradztwa personalnego i inne).
- Informacja edukacyjno-zawodowa – (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej /o zawodach, o rynku pracy, o możliwościach kształcenia i zatrudnienia, o planach rekrutacyjnych lokalnych uczelni/ w postaci prasy, informatorów, programów multimedialnych, tworzenie multimedialnych centrów informacji z dostępem do Internetu), Krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są na zasadzie dobrowolności uczestnictwa w ramach:

- zajęć z wychowawcą (grupy przedszkolne, klasy I-III, IV-VI)
- warsztatów doradczych prowadzonych przez doradcę zawodowego (klasy VII-VIII)
- zastępstw na lekcjach przedmiotowych
- wizyt w szkołach ponadpodstawowych
- obchodów Tygodnia patrona szkoły
- obchodów Międzynarodowego Dnia Kropki
- spotkań z absolwentami szkoły
- spotkań z przedstawicielami zawodów
- realizacja projektu międzynarodowego „Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki”
- Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery

- umieszczanie informacji z doradztwa zawodowego na stronie WWW szkoły.

Ewaluacja

Ewaluacja WSDZ jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej oraz wywiadów doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły (Radzie Pedagogicznej) do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego. Ewaluacja zawierać będzie również informacji pozyskane z badań doradcy:

- badanie losów absolwentów
- badanie preferencji edukacyjnych przeprowadzone w klasie ósmej SP

Tematyka godzin doradztwa zawodowego

realizowanych na zajęciach w SP2 Oleśnica

KLASY 1,2,3 SP

Lp.	Jaki jestem - oto jest pytanie?	Godzin
1	Poznajemy siebie - lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.	1
2	Gala talentów – jesteśmy mistrzami!	1
3	Zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	1

KLASY 4,5,6 SP

Lp.	Kim będę w przyszłości - marzenia, cele i zadania	Godzin
1	Kim będę w przyszłości - oto jest pytanie.	1
2	Ja – to znaczy kto? Moje mocne strony i możliwości ich wykorzystania.	1
3	Zainteresowania i pasje a zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	1

KLASY 7 SP

Lp.	Zawodowy start - czyli poznając siebie poznaję świat	Godzin
1	Moje umiejętności – moje sukcesy, zdolności i uzdolnienia	1
2	Ja w moich oczach. Ja w oczach innych.	2
3	Jakie wartości są dla mnie ważne? Praca jako wartość w życiu człowieka.	1
4	Rozpoznaję swoje aspiracje, moje marzenia.	1
5	Zawody wokół nas.	1
6	W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?	1
7	Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców.	1
8	Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawiania siebie. Przymiarka do zawodowego portfolio.	2

KLASY 8 SP

Lp.	Mieć dobry plan.	Godzin
1	Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?	1
2	Nowe zawody na rynku pracy.	1
3	Moje zasoby a oczekiwania pracodawców.	1
4	Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru.	1
5	Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych.	1
6	Szkoła podstawowa i co dalej? Jak wybrać szkołę?	1
7	Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.	1
8	Wybieram zawód czy szkołę.	2
9	Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?	1

Plan pracy doradcy zawodowego na rok szkolny 2022/2023

Lp.	Działanie	Termin	Uwagi	Podmiot
2	Warsztaty doradcze – realizacja tematyki zajęć wg WSDZ - prowadzenie zajęć grupowych z wykorzystaniem technik i metod psychoedukacyjnych.	na bieżąco	w wyznaczonych przez Dyрекcję terminach i klasach	
3	Doraźne zastępstwa.	na bieżąco	odpowiedzialna dyrekcja	
4	Opracowanie i publikacja oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych z rejonu.	II semestr kwiecień/maj	Doradca zawodowy	Szkoły ponadpodstawowe
5	Organizacja wizyt w szkołach ponadpodstawowych zgodnych z zainteresowaniami uczniów.	II semestr maj/czerwiec	Doradca zawodowy	Szkoły i ponadpodstawowe
6	Organizacja wizyt studyjnych w zakładach pracy zgodnych z zainteresowaniami uczniów w tym uczestnictwo w targach pracy.	I i II semestr wg możliwości i dostępności pracodawców	Doradca zawodowy	Zakłady pracy,
9	Prowadzenie multimedialnej strony z zakresu doradztwa zawodowego – zakładka na szkolnej stronie internetowej lub FB oraz tablicy informacyjnej doradcy zawodowego.	na bieżąco	Doradca zawodowy	
10	Aktywne uczestnictwo w konkursach z zakresu szeroko rozumianego doradztwa zawodowego.	na bieżąco	Doradca zawodowy	
12	Uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach w ramach powołanej Sieci Doradców Zawodowych	cały rok	Doradca zawodowy	PCEiK Oleśnica
13	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych z zakresu doradztwa zawodowego – kursy, szkolenia, poszukiwanie materiałów, wymiana doświadczeń, udział w konferencjach metodycznych.	na bieżąco	w zależności od możliwości finansowych i organizacyjnych	
17	Opieka indywidualna nad uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	na bieżąco	Doradca zawodowy Pedagog i psycholog oraz wychowawcy	PPP Oleśnica
18	Współpraca z nauczycielami, w szczególności z wychowawcami - dzielenie się materiałami oraz doświadczeniem zawodowym. Organizacja lekcji otwartych i pokazowych.	wg potrzeb	Doradca zawodowy, nauczyciel - wychowawcy	

Załącznik nr 1

TRĘŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH I INNYCH FORM WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO **wg MENiN**

1. Poznanie siebie

Dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę;
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH wg MEN

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO
DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH **wg MEN**

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych

zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.